

▲ Terassi kiertää taloa kuin pihamaa. Sen toinen pää on lasikatteen alla.

MÖKKI KASVOI MUHKEAMMAKSI

Taitavasti suoritettu mökin laajennus tuntui moninkertaistavan asuintilat. Suuret ikkunapinnat ja terassit liittävät sisä- ja ulkotilat luontevasti toisiinsa.

Teksti ja kuvat Tuula Abrahamsson

Mökki terasseineen lepää kallion laella, horisontissa puiden latvojen tasalla siintää meri. Ollaan Turun saaristossa heleänä keskikesän päivänä. Viimeiset kilometrit on ajettu yhä korkeam-

malle nousevaa kapeaa kalliotietä, jonka päässä odottaa huikaisevan upea näköalamaisema.

Neljänkymmenen vuoden ja kolmen omistajan aikana pienestä mökistä on kasvanut

talviasuttava huvila, joka valmistui vuonna 2006. Rakennuksen ulko-oven paikka on ennaltaan, kaikki muu on muuttunut. Vain ympäristön komea mäntyinen kalliomaisema on pyritty säilyttämään jokaista puuta vaalien.

Ensimmäinen omistaja rakensi vuonna 1967 paikalle pikkumökin, jossa oli vain yksi huone. Seuraava omistaja laajensi mökkiä 1990-luvulla; silloin syntyivät oma makuusoppi, keittiönurkka ja pieni kahviteluterassi. Jo 1980-luvulla oli tehty saunarakennus vähän matkan päähän mökistä.

Tässä olomuodossa vapaa-ajan paikka siirtyi muutamia vuosia sitten uusille omistajil-

Laajennettu talo saunan suunnasta kuvattuna. Kulmaikkuna kuuluu makuuhuoneeseen. ●

▲ Rakennus istuu saumattomasti kalliiseen maastoon. Viheristutukset antavat eloa.

Talo avautuu aurinkoiseen lounaaseen, meren ja terassien suuntaan. Luonto tulee sisään asti.

le, keski-ikäiselle turkulaiselle pariskunnalle. Kaupassa innostavinta oli 3 000 neliömetrin kokoinen kaunis tontti ja sen sijainti. Oma laituripaikka muutaman sadan metrin päässä mahdollistaa myös vanhan veneilyharrastuksen elpymisen. Nyt tosin tyydytään pienen Busteriin.

HARKITUT SUUNNITELMAT

Mökin laajentamispäätös syntyi ensimmäisen kesän jälkeen. Kaivattiin lisää makuuti-

laa, suurempaa oleskeluterassia ja mökkiin wc:tä sekä pesuhuonetta. Ympäröivän luonnon kauneus tuntui jäävän piiloon sisällä oltaessa, joten sisä- ja ulkotilat haluttiin saada keskenään avoimempaan vuorovaikutukseen.

Toiveita siis oli, ja ongelmalliseksi koettiin mökin vieressä jyrkästi laskeutuva rinne. Huone- ja terassitilat haluttiin kuitenkin yhteen tasoon, toisaalta rakennuksesta ei haluttu liian massiivista.

Tuttavan kautta suunnittelijaksi löytyi

Veli-Matti Laukasto turkulaisesta Arkkitehtuuritoimisto Tilailmeestä. Hän innostui kohteen haasteellisuudesta ja tilaajat hänen kehittämästään ratkaisusta. Siihen oli saatu mukaan kaikki toiveet ja enemmänkin; kokonaisilme suunnitelmassa oli harmonisesti maisemaan istuva.

Rakennuslupa järjestyi odottelun jälkeen, ja rakennusoikeutta jäi ylikin. Rakennesuunnittelijana toimi **Petri Helminen**, arkkitehtuuri- ja rakennussuunnittelusta vastasi Veli-Matti Laukasto.

– On innostavaa tehdä suunnittelutyötä, kun tilaajat tietävät, mitä haluavat ja muotokemiyksissäkin ollaan samoilla linjoilla. Kovin yksityiskohtiin meneviä piirroksia en edes tehnyt. Ilahduttavaa, että tilaajat ovat toteuttaneet ne kaikki, kuten saniteettitilojen laatoitukset ja keittiötilat tavalla, joka tukee talon kokonaisilmettä, juttelee

▼ Avoimen oleskelutilan toisessa päässä oleva keittiö saarekkeineen sisältää kaiken tarpeellisen. Sininen laatoitettu seinä, kermanvaaleat kaapistot ja öljytyt puutasot avohyllyineen toistavat talon kokonaistyyliä.

Veli-Matti Laukasto talon sisustuskuvia katsellessaan.

– Ideana mökin laajennuksessa oli saada massasta mahdollisimman kevyen ja ilmavan oloinen. Kalliomaasto oli kiinnostava ja sen polveilevat muodot haasteellisia. Koska tontilta puuttui tasainen piha-alue, terassit tehtiin eräänlaisiksi pihan korvikkeiksi. Josain vaiheessa mietittiin terassin kattamista, mutta Suomen ilmastossa iso katettu terassi on aina haaste ja olisi saattanut pimentää sisätiloja, jatkaa Veli-Matti.

Remontissa vanhasta mökistä jäi jäljelle vain runko. Lattiat, vanha matala kattorakenne ja mökin keskellä ollut väliseinä purettiin. Nyt 40-neliöinen tila on avointa oleskelutilaa, terassinpuoleisessa kulmauksessa on keittiösaareke. Uuteen, noin 30 neliömetrin kokoiseen asuinosaan sijoittuvat makuuhuone, vierashuone, wc/pesuhuone ja ne terassiin liittävä ikkunakäytävä. Ulkoterasseineen tilaa tuli lähes 100 neliötä.

AVOIN - UMPINAINEN

Talo avautuu aurinkoiseen lounaaseen, meren ja terassien suuntaan. Suuret, lattiaan ulottuvat ikkunapinnat tuovat luonnon esteettömästi sisälle. Pitkä lasiseinäinen käytävä on huikean vaikuttava, sen ansiosta valaistusolosuhteet vaihtuvat sisätiloissa jatkuvasti. Ilmavaa vaikutelmaa tehostaa vielä makuuhuoneen katosta lattiaan ulottuva suuri kulmaikkuna. Olohuoneessa suuri ikkuna yhdistää sisätilat osittain lasikattoiseen terassiin.

Vankkaa kodikkuuden tuntua ja vastakohtaa avoimelle valoisuudelle antaa koillisuuntaan oleva umpinainen takaseinä. Siinä aukkoina ovat vain vierashuoneen ja wc-tilan matalat yläikkunat. Seinä on myös suoja katseilta tontin yläpuolella olevan naapurimökin suuntaan. Vanhan ja uuden osan liitoskohdassa oleva ikkunapinta keventää rakennusmassaa ja katkaisee seinäpinnan. Ulkopuolinen puuritilä antaa väriä ja toimii verhona. Pesutilaan

johtaa valkoinen liukuovi, johon tuo elävyyttä pyöreä ikkuna. Sama ikkunatema jatkuu myös wc:n ovelle. Vankasti rakennetun talon suunnittelu tehtiin tarkasti niin, että rakennus tuli

◀ Taitetulla valkoisella maalatut seinät, valkoisella kuullotettu katto ja lakatut puulattiat yhtenäistävät vaaleaa sisustusta. Ruokaryhmän takana olevat ikkunat on elävöitetty ulkopuolisin puuritiilin.

▲ Makuuhuoneen askeettinen väriasteikko sallii luonnon olla tehokkeinona suurten ikkunoiden välityksellä.

▼ Merellinen wc- ja pesutila sijaitsee talon keskellä. Kompostoiva wc muuttaa pihan uusittuun varastorakennukseen ja tilalle tulee vesiklosetti. Entinen sauna kamareineen on kauempana pihalla.

Pieni vierashuone on sekin raikkaan merellinen väreiltään. Sänkyjen päädyn paneelointi on itse ideoitu.

kallion päälle. Louhimiselta vältyttiin kokonaan, eikä puitakaan tarvinnut kaataa kuin yksi. Tärkeää oli huolehtia hyvin tuulettuvasta alapohjarakenteesta. Kaikkialla uudessa asuintilassa on lattialämmitys. Lattiaan ulottuvat ikkunat vaativat karkaistut lasit ja vankat rakenteet. Käytävätilan kolminker-

taisten ikkunoiden uloimpana lasina on toisin päin käännetty selektiivilasi. Nyt se heijastaa liian auringonpaisteen pois ja käytävä säilyy viileänä kesähelteelläkin.

Pieniä rakennuspuuhia jäi ison laajennushankkeen jälkeenkkin. Sellaisia olivat muun muassa sisätalon Biolan-wc:n siirtäminen

ulos vajaan ja vesivessan asentaminen tilalle.

KÄSITYÖN JÄLKI

Apuna uuden osan rakentamisessa pyörivät isäntäväen lisäksi myös tuttavat. Itse pystytettiin talon runkoa, levytettiin, laatoitettiin, tapetoitiin ja maalattiin. Tilojen valmistuttua sisustettiin ja ommeltiin tekstiilejä. Onni oli löytää tuttujen kautta vanhan osan korjaajaksi kaiken taitava ammattilainen **Esa Nyman**, jonka käden jälki ja hyvä muotosilmä näkyvät yksityiskohtien ratkaisuissa.

Talon päätyseinässä oleva vanha piippu sai jäädä paikalleen, vain puuliesi purettiin ja tilalle tuli valmiskamiina. Keittiönurkassa on kaikki tarpeellinen; öljytyt puutasot, saareke ja kaapistot hankittiin Ikeasta. Avohyllyt vanhoine säilytyspurkkeineen keventävät siniseksi laatoitetun seinän ilmettä.

Vaaleiksi kuullotetut sisäkatot, valkoiset seinät ja puunväri lautalattioissa sekä ovien ja ikkunoiden pielissä yhtenäistävät sisätilojen tunnelmaa. Vaakalaudoitettut ulkoseinät on käsitelty kelonharmaksi kuultavalla puunsuojalla. Ne sointuvat tammenvärisellä puunsuojalla siveltyihin ikkunanpieliin, oviin, terassikaiteisiin ja puusäleikköihin.

Sisustuksessa on hyödynnetty harkiten vanhoja kodin kalusteita sekä tehty hankintoja vanhojen tavaroiden kaupoista ja Ikeasta. Teemana on selkeys, konstailemattomuus ja ripaus kesäistä merellisyyttä. Tilasta toiseen toistuva niukka ja samalla ajaton väriasteikko luo yhtenäisyyttä. Puunväri, valkoisen sävyt sekä puhdas voimakas sininen toistuvat tilasta toiseen. Yhdistelmää syventää vastaväri, iloinen oranssi. Sillä verhoiltiin muun muassa mukavat ja mökkityyliin sopivan kevyet 50-luvun nojatuolit.

Komeat kukkaistutukset elävöittävät pihaa talon edessä ja takana. Osa niistä on edellisen omistajan, osa nykyisen emännän istuttamia. Kun pihassa ei ole tarvetta nurmikon leikkuulle, puutarhahoidossa voi keskittyä perennapenkien hoitoon. Luonnon tarkkailu on erityisen rentouttavaa. Metsän eläimet kulkevat pihamaan sammalmättäillä ja kallioilla. Oravillekin on puihin asetettu käteviä pähkinäsäiliöitä.

Oma piilopirtti antaa viihtyisät puitteet vapaa-aikaan maaliskuusta marraskuuhun. Joskus tuntuu, että täällä kesäpäiväkin on kauniimpi kuin muualla. Oikeastaan kaikki säät täällä ovat mielenkiintoisia. ■